

Den tibetanske buddhisme - et kort historisk overblik

Buddha Sakyamuni blev i år 563 fvt. født i Lumbini (På grænsen mellem det nuværende Indien og Nepal) som prins Siddhartha. Som ung mand forlod Siddhartha det luksuriøse liv ved hoffet for at søge udfrielse fra den menneskelige eksistens' lidelser. Efter at være blevet undervist af sin tids største mestre og have praktiseret ensom meditation og streng askese, indså Siddhartha, at oplysningen ikke kunne nås ved hjælp af sådanne ekstreme metoder. Han praktiserede i stedet midtvejen og undersøgte sit eget sind til bunds, og derigennem opnåede han buddha, den oplyste tilstand. Buddha levede til han blev 80 år gammel.

Den historiske Buddha Sakyamuni gav mange forskellige slags belæringer for at imødekomme forskellige væseners kapaciteter.

Alle disse belæringer kan opdeles i kategorierne Sutrayana og Tantrayana. Selvom Buddha kun gav mundtlige belæringer, har hans tidlige disciple nedskrevet hans anvisninger og derigennem givet dem videre i denne oprindelige form. Senere buddhistiske mestre har desuden forfattet mange afhandlinger, der omhandler og forklarer Buddhas lære. I disse afhandlinger lægges, der vægt på den autentiske og præcise overførsel af Buddhas lære, da dette er af afgørende betydning.

Gennem århundreder, da Buddhas disciple selv blev lærere, opstod der forskellige overførsels linjer, hver med deres egne karakteristika.

Buddhismen i Tibet omfatter alle de lærdomme, som opstod i Indien. Ved tibetanske oversættere og indiske mestres indsats er alle de buddhistiske belæringer blevet oversat til tibetansk. Med dette som grundlag, blomstrede buddhismen i Tibet frem til midten af det 20. århundrede.

I det 8. århundrede inviterede den tibetanske konge, Trisong Detsen, to buddhistiske mestre, Guru Rinpoche og Shantarakshita, til Tibet. Samtidig fik kongen vigtige buddhistiske tekster oversat til tibetansk. Denne tidlige undervisning og oversættelse gav anledning til Nyingma-traditionen, "den gamle tradition". Læren i Nyingma-traditionen er baseret på oversættelserne fra den tidlige periode.

I løbet af det 11. århundrede fandt en anden spredning af Buddhas lære sted i Tibet. Denne spredning involverer både en revision af den tidligere terminologi og nye oversættelser. De senere traditioner basere deres overførelse på denne periode og er kendt som Sarma traditionerne, "de nye traditioner". Af disse er Kagyu, Sakya og Gelug de bedst kendte.

Kagyu-tradition blev bragt til Tibet af oversætteren Marpa, der betonedede fire særlige overførsler, der kan spore deres oprindelse helt tilbage til den indiske siddha Tilopa og andre indiske mahamudra-mestre.

Sakya-traditionen blev grundlagt af Khon Konchog Gyalpo, som baserer sin overførsel på den indiske Mahasiddha Virupa's lære.

Gelug-tradition blev etableret af Tsongkhapa, som understregede vigtigheden af Kadampa-skolens lære. Kadampa skolen blev i Tibet grundlagt af den indiske mester Atisha.